

PRIMER ESTUDI DE L'AUTORITAT CATALANA DE LA COMPETÈNCIA:
**"IMPACTE DE LA REGULACIÓ DELS PREUS DELS MEDICAMENTS SOBRE LA
COMPETÈNCIA EN EL MERCAT DE GENÈRICS: VALORACIÓ DELS EFECTES I
NECESSITAT DE REFORMA"** (*link a l'estudi penjat al web ACCO*)

"Descomptes importants sobre els genèrics, fruit de la competència, es queden a la farmàcia i no es traslladen ni als pacients ni a les administracions públiques"

- El sistema de preus de referència per als genèrics ha significat una rebaixa gradual dels preus de venda al públic dels fàrmacs sense protecció de patent; no obstant, l'esmentada rebaixa no ha estat ni tan ràpida ni tan significativa a la que s'hagués produït en un escenari de lliure competència.
- Es detecten disfuncions originades pels desajustaments entre la regulació vigent i l'eclosió d'una competència efectiva entre laboratoris de genèrics que es materialitzen en forma de descomptes a les oficines de farmàcia
- Existeixen importants estalvis potencials, perspectiva especialment interessant en una situació com l'actual en la qual la despesa farmacèutica representa un elevat cost, en particular, per a les administracions autonòmiques
- Sembla ineludible avançar cap a la revisió de l'actual regulació dels medicaments a fi d'optimitzar els efectes beneficiosos de la competència
- Països com Canadà, Holanda, Alemanya, Noruega i Suècia, amb problemàtiques similars, ja han adoptat instruments correctors per millorar l'eficiència del sistema sanitari públic.

L'estudi que es presenta, realitzat mitjançant un conveni amb la Universitat Pompeu Fabra i sota la direcció i coordinació del professor Jaume Puig-Junoy, reconegut especialista en economia de la salut, constata que la competència originada per l'entrada de medicaments genèrics en el sistema sanitari espanyol té uns efectes positius que es veuen significativament limitats pel fet que no es tradueixen de forma total ni ràpidament en estalvi a la factura pública farmacèutica ni als consumidors finals. La causa és, amb tota probabilitat, una regulació econòmica dels medicaments que convindria revisar.

ASPECTES DESTACATS:

- 1. El principal instrument de foment dels genèrics adoptat pel legislador espanyol ha estat la implantació d'un sistema de preus de referència. Encara que l'esmentat sistema ha significat una rebaixa gradual dels preus de venda al públic (PVP) dels fàrmacs, el cert és que s'ha convertit en una barrera reguladora que impedeix l'optimització dels efectes beneficiosos de la competència que la irrupció dels genèrics introdueix en el sistema.**

Els resultats presentats al capítol 2 d'aquest estudi mostren que el PVP dels medicaments genèrics a Espanya sota un sistema de preus de referència gairebé no es redueix per efecte de la competència en preus i que, l'esmentat preu, tal com s'ha observat per exemple a Alemanya, no es redueix de forma tan ràpida com ho fa en països que no utilitzen preus de referència. El sistema de finançament dels medicaments adoptat pel Sistema Nacional de Salut concedeix un escàs paper a la competència en preus pel que fa als PVP i es basa en l'obtenció forçada de reduccions del PVP a través del propi sistema de preus de referència i d'altres mesures concurrents de regulació de preus.

- 2. Aquesta limitada competència en el PVP contrasta amb la presència d'importants descomptes sobre el preu de venda de laboratori (PVL) que els laboratoris de genèrics ofereixen a les oficines de farmàcia per tal que aquestes tinguin incentius a dispensar el seu producte.**

Els resultats obtinguts per a una mostra reduïda de 8 principis actius indiquen que el descompte aplicat a cada una de les especialitats farmacèutiques presenta un valor mitjà del 40%, oscil·lant entre un valor mínim del 10% i un valor màxim del 70%. Aquest import superaria allò que es desprèn de la normativa sectorial de preus. Addicionalment, la taxa de descompte sobre el PVL és més elevada per a aquelles presentacions amb un major nombre de competidors genèrics, fet que evidencia l'existència d'una notable competència en preus.

- 3. Aquests descomptes sobre el PVL no es traslladen als preus de venda al públic (PVP), és a dir, als preus que paguen administracions i pacients sinó que únicament contribueixen a incrementar els marges regulats a la cadena de distribució del medicament.**

Existeixen importants estalvis potencials tant per als compradors públics com privats, perspectiva especialment interessant en una situació com l'actual en la qual la despesa farmacèutica representa un elevat cost, en particular, per a les administracions autonòmiques. A més, sembla no tenir una clara justificació la transformació de les rendes de la competència en preus entre laboratoris de genèrics

únicament en forma de majors marges per a les oficines de farmàcia, que superen notòriament els marges percentuals regulats a la cadena del medicament.

4. La introducció dels medicaments genèrics així com del sistema de preus de referència ha produït escenaris similars en altres països on també s'observa l'aparició de forts descomptes a les oficines de farmàcia que no es traslladen al preu de venda al públic.

A fi d'evitar aquests efectes no desitjats de la regulació, alguns dels països analitzats en aquest informe com Canadà, Holanda, Alemanya, Noruega i Suècia, ja han adoptat instruments correctors amb l'objectiu de fomentar la competència en els preus de venda al públic dels genèrics i millorar l'eficiència del sistema sanitari públic, entre ells, l'eliminació del sistema de preus de referència, la devolució de part dels descomptes al finançador públic (*clawback*) o la introducció de subhastes competitives.

Vistes les conclusions d'aquest estudi, sembla ineludible avançar cap a una revisió de l'actual regulació econòmica dels medicaments a fi d'atorgar major incidència als mecanismes de mercat i així afavorir el trasllat dels beneficis de la competència en preus a les administracions públiques, especialment a les autonòmiques que paguen la factura farmacèutica.

L'Autoritat Catalana de la Competència (ACCO) és un organisme autònom de la Generalitat de Catalunya que actua amb plena independència tant del Govern com dels agents econòmics. Des de la seva constitució el passat mes de març, l'ACCO assumeix les competències reconegudes en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 en matèria de defensa i promoció de la competència. A més de la persecució de les conductes restrictives, l'Autoritat realitza actuacions de promoció per evidenciar l'existència de sectors o mercats on la competència es troba especialment debilitada o distorsionada i en els quals la competitivitat i eficiència podrien millorar amb l'adopció de mesures de liberalització, desregulació o modificació normativa.

Barcelona, 21 d'octubre de 2009